

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอรายละเอียดตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาทางจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาทางจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ศึกษาทฤษฎีของจริยธรรม ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง และสรุปทฤษฎีเพื่อวิจัย

1.2 ศึกษาปัญหาจริยธรรมตามมาตรฐานที่ 1 ใน 6 ด้าน จากครู ซึ่งได้แก่

1.2.1 มีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ

1.2.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต

1.2.3 มีความกตัญญูกตเวที

1.2.4 มีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม

1.2.5 ประหยัด รู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตน และส่วนรวมอย่างคุ้มค่า

1.2.6 ภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย นิยมไทย และดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครู ของโรงเรียนในอำเภอพรหมพิราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 573 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปรึกษา โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 53 คน และ ครูแนะแนวหรือครูฝ่ายปกครอง โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 53 คน รวมเป็น 106 คน โดยกลุ่มตัวอย่างนี้ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากครูของโรงเรียนในอำเภอพรหมพิราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 53 แห่ง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการทำวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ (ภาคผนวก ข)

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นทางจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอพรหมพิราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาจริยธรรมนักเรียน

4. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร วารสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียน เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. กำหนดขอบข่ายในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมปัญหาทางจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอพรหมพิราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (content validity) และความตรงตามทฤษฎี (construct validity) ของแบบสอบถามเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของแบบสอบถาม เกณฑ์ในการพิจารณาผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

5.1 วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป

5.2 มีความเกี่ยวข้องกับวงการการศึกษาและเข้าใจระบบการบริหารการศึกษา

5.3 มีความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และศาสนา

5.4 มีความเกี่ยวข้อง / สัมพันธ์กับการจัดกิจกรรม หรือการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

1. พระมหาบุญเลิศ อินทปัญโญ หัวหน้าฝ่ายวางแผนและวิชาการ/ หัวหน้าสาขาวิชารัฐศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระพงษ์ อินทร์ทอง อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีการเกษตรและอาหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

3. นายบุญเรือง แดงก่อ ผู้อำนวยการ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด พิษณุโลก

4. นายบุญสม โพธิ์เงิน ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ โรงเรียนวัดท่าช้าง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

5. นายเกรียงศักดิ์ เนื้อสีจัน ผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะมาหาค่าความสอดคล้องระหว่างเครื่องมือกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา (IOC) ดังต่อไปนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นของตัวแทนครูโรงเรียนในอำเภอพรหมพิราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ที่มีต่อแนวทางพัฒนาจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอพรหมพิราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีค่าความสอดคล้องระหว่างเครื่องมือกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา (IOC) เท่ากับ 1 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ค)

6. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะมาปรับปรุง แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบในการนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามกับครู จำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าแอลฟาเท่ากับ 0.966 แล้วนำแบบสอบถามไปทำการสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง

5. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

การวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอพรหมพิราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาโดยเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 106 คน จากตัวแทนครูของโรงเรียนในอำเภอพรหมพิราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 53 แห่งๆ ละ 2 คน โดยเป็นครูที่ปรึกษา 1 คน และครูแนะแนวหรือครูฝ่ายปกครองอีก 1 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม ถึง 16 มิถุนายน พ.ศ. 2550

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้ง 3 ตอน เพื่อนำมาหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาที่เกิดขึ้นทางจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอพรหมพิราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 3 โดยแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเป็นกลุ่ม (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 103) ดังนี้

4.51 – 5.00 = ปัญหามากที่สุด

3.51 – 4.50 = ปัญหามาก

2.51 – 3.50 = ปัญหาปานกลาง

1.51 – 2.50 = ปัญหาน้อย

1.00 – 1.50 = ปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลการแสดงความความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหา

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับปัญหาทางจริยธรรมของนักเรียน ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอพรหมพิราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาทางจริยธรรมของนักเรียนและข้อมูลการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาจากขั้นตอนที่ 1 ที่มีปัญหาระดับปานกลางมาเป็นกรอบในการกำหนดแนวทาง เนื่องจากผลการตอบแบบสอบถามไม่มีปัญหาด้านใดเลยที่มีปัญหาระดับมาก

2. นำแนวคิดที่เกี่ยวข้อง และผลการวิเคราะห์ มากำหนดแนวทางพัฒนาจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอพรหมพิราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3

3. ทำการจัดกลุ่มเพื่ออภิปรายเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 5 คน โดยผู้ร่วมอภิปรายเป็นครูที่ตอบแบบสอบถามที่มีวิวุฒิและคุณวุฒิสอง โดยอภิปรายเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียน ในหัวข้อมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 โดยกลุ่มที่ 1 อภิปรายด้านคุณธรรมและจริยธรรม ส่วนกลุ่มที่ 2 อภิปรายด้านค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยอภิปรายหัวข้อที่มีปัญหาระดับปานกลางเท่านั้น เนื่องจากผลการตอบแบบสอบถามไม่มีปัญหาหัวข้อใดเลยที่มีปัญหาระดับมาก

4. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม แล้วนำมาสรุปเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอพรหมพิราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์